

Tutkittua tietoa pientaloasumisesta

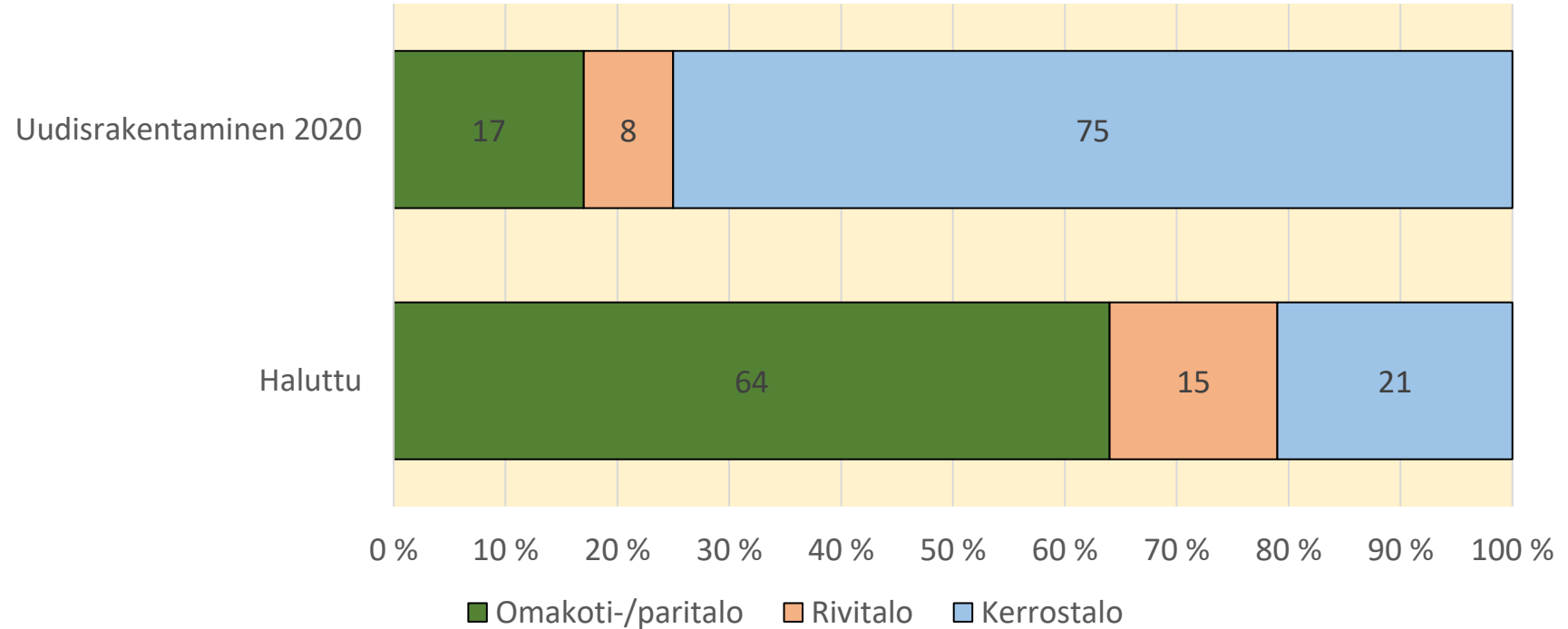
Jaakko Jussila

Rakennustutkimus RTS Oy

Hirsitaloteollisuus seminaari 18.11.2021

Suomalaiset haluaisivat yli kolminkertaisesti pientaloja nykyrakentamiseen verrattuna.

UUDISRAKENTAMINEN 2020 (%) JA
HALUTTU ASUNTOKANTA (%)

HALUTTU ASUMISMUOTO

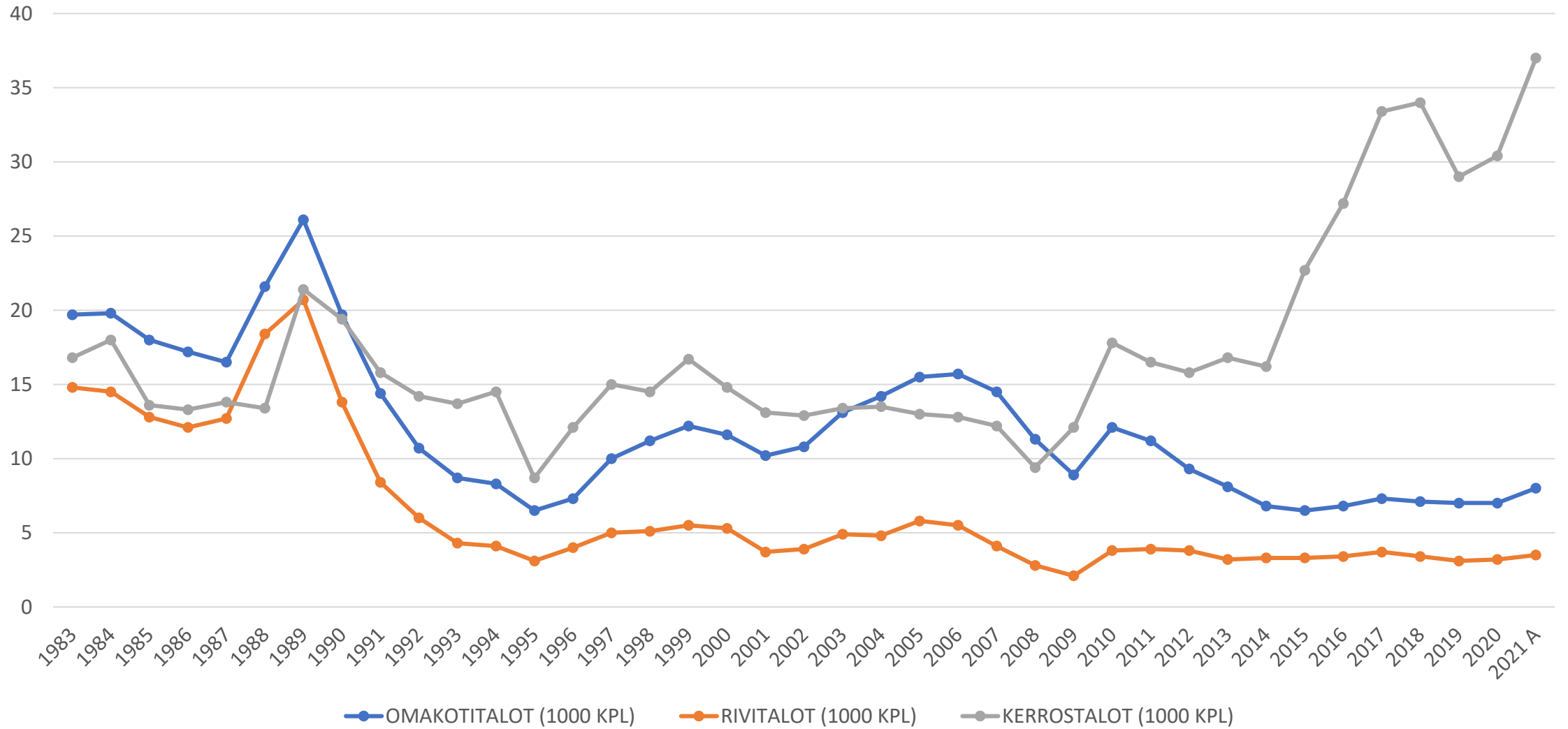
- Suomi Asuu 2021 -tutkimuksessa kysyttiin ”Mikä on asuntotyyppinne nyt” ja ”Minkä tyyppisessä asunnossa haluaisitte asua”?
- Vastaajina 1222 henkilöä keväällä 2021.
- Rakennustutkimus RTS Oy on toteuttanut Suomi Asuu – tutkimussarjaa jo 2000-luvun vaihteesta asti.

HALUTTAVUUS ASUA OMAKOTI-, PARITALO- TAI RIVITALOASUNNOSSA

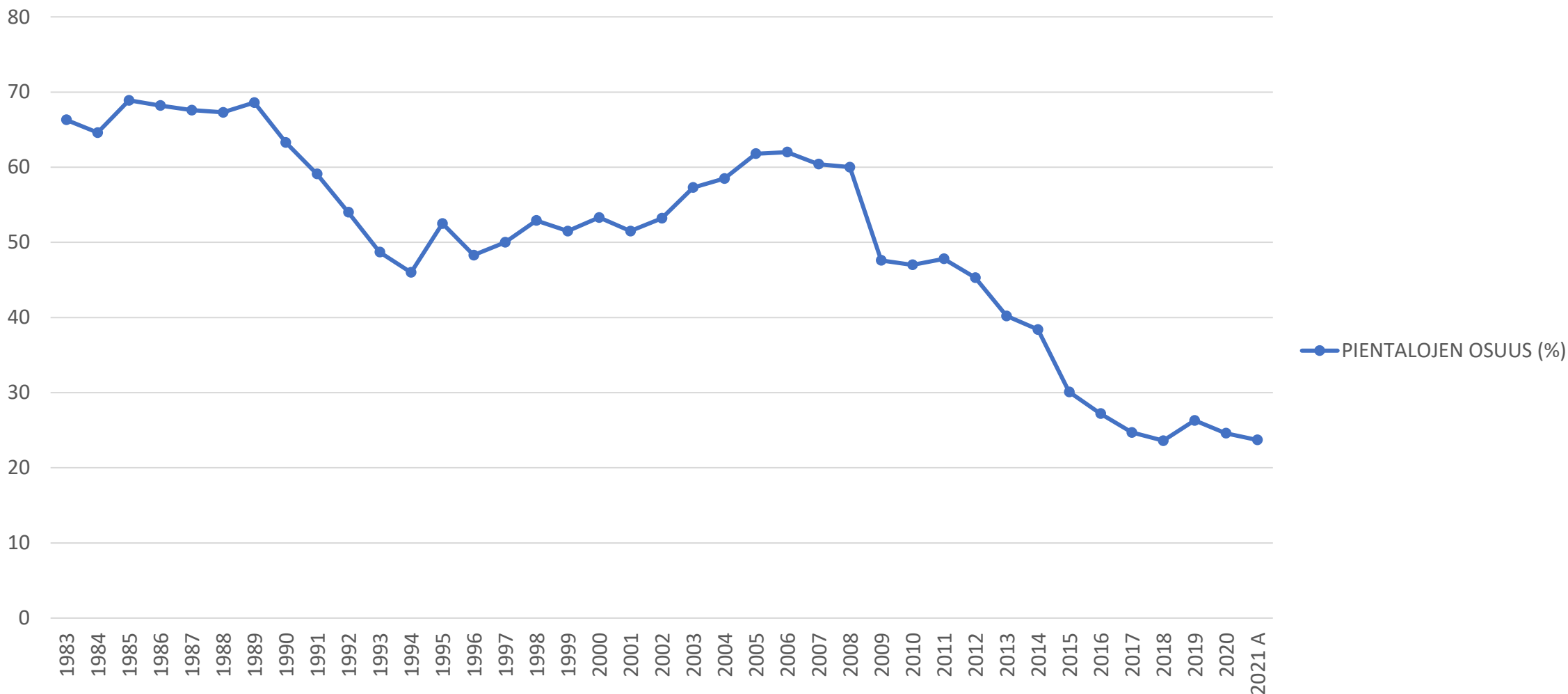
2001	2008	2012	2015	2017	2019	2021
75 %	79 %	74 %	72 %	72 %	72 %	79 %

Pientalojen houkuttelevuus ei ole juurikaan muuttunut 2000-luvulla.

ASUNTOALOITUKSET TALOTYYPEITTÄIN (1983-2021), 1000KPL

PIENTALOJEN (OMAKOTI+RIVITALOT) OSUUS ASUNTORAKENTAMISESTA 1983-2021

- **PIENTALOASUNTOJEN OSUUS 80-LUVULLA OLI 67%, 90-LUVULLA 53%, 2000-LUVULLA (03-07) 60% JA 2010-LUVULLA 33%.**

PIENTALOT JA KERROSTALOT - 8 SUURINTA KAUPUNKIA

- Vuonna 2020 aloitettiin 41 000 asuntoa ja niistä pientaloasuntoja oli noin 10 000.
- Asuntotuotanto Suomen 8 suurimmassa kaupungissa vuosina 2000 ja 2020.

VUOSI	PIENTALOJA	KRS-TALOJA
2000	5316	10 861
2020	3467	24 005

- **Koko Suomessakin omakotirakentaminen on 2000-luvulla suunnilleen puoliintunut ja kerrostalotuotanto 2-kertaistunut.**
- **Viimeisin vaihe asuntotyyppikehityksessä on, että suurten kaupunkien monet ympäristökunnat ovat nyt innostuneet kerrostalorakentamiseen.**

ASUNTORAKENTAMINEN KUNTATYYPEITTÄIN 2000-2020

– SUURET KAUPUNGIT

ASUNTORAKENTAMINEN KUNTATYYPEITTÄIN 2000-2020					
	Pientalojen osuus	Omakotiasunnot	Rivitaloasunnot	Kerrostaloasunnot	Asunnot yhteensä
11.8.2021	%	Kpl	Kpl	Kpl	Kpl
Suuret kaupungit (8kpl)					
2000	33	3043	2273	10861	16177
2005	42	3543	1797	7428	12768
2010	24	2735	1063	11892	15690
2015	16	1772	1204	15548	18524
2020	13	2358	1109	24005	27472
Suurten kaupunkien ympäristökunnat (38kpl)					
2000	73	2676	1128	1417	5221
2005	75	3151	991	1389	5531
2010	66	2418	822	1697	4937
2015	46	1293	691	2342	4326
2020	39	1490	944	3752	6186

- LÄHDE: Rakennustutkimus RTS Oy ja Tilastokeskus

ASUNTORAKENTAMINEN KUNTATYYPEITTÄIN 2000-2020 – MUU SUOMI

ASUNTORAKENTAMINEN KUNTATYYPEITTÄIN 2000-2020					
	Pientalojen osuus	Omakotiasunnot	Rivitaloasunnot	Kerrostaloasunnot	Asunnot yhteensä
11.8.2021	%	Kpl	Kpl	Kpl	Kpl
Muut kaupungit (Yht. 87kpl)					
2000	62	4577	1609	3807	9993
2005	70	6661	2162	3851	12674
2010	63	4773	1686	3872	10331
2015	44	2254	1013	4204	7471
2020	45	1858	615	3033	5506
Muut kunnat (Yht.178 kpl)					
2000	90	2347	561	339	3237
2005	89	3565	669	532	4766
2010	84	2619	429	564	3612
2015	73	1188	396	591	2175
2020	78	942	408	391	1741
Koko maa yhteensä					
2000	53	12643	5571	16424	34638
2005	63	16920	5619	13200	35739
2010	48	12545	4000	18025	34570
2015	30	6507	3304	22685	32496
2020	24	6648	3076	31181	40905

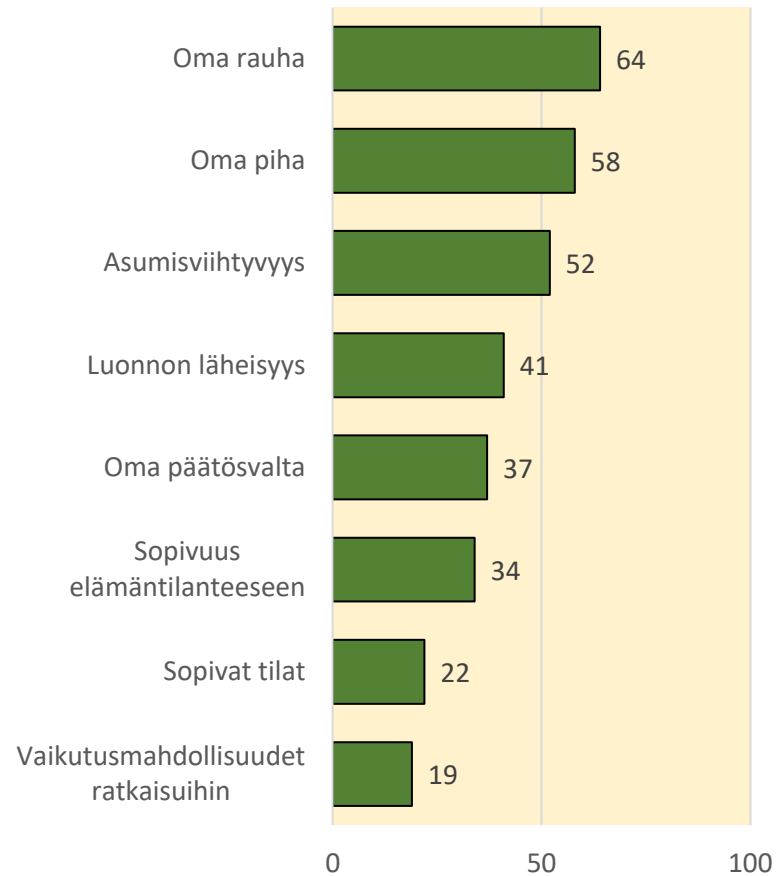
- LÄHDE: Rakennustutkimus RTS Oy ja Tilastokeskus

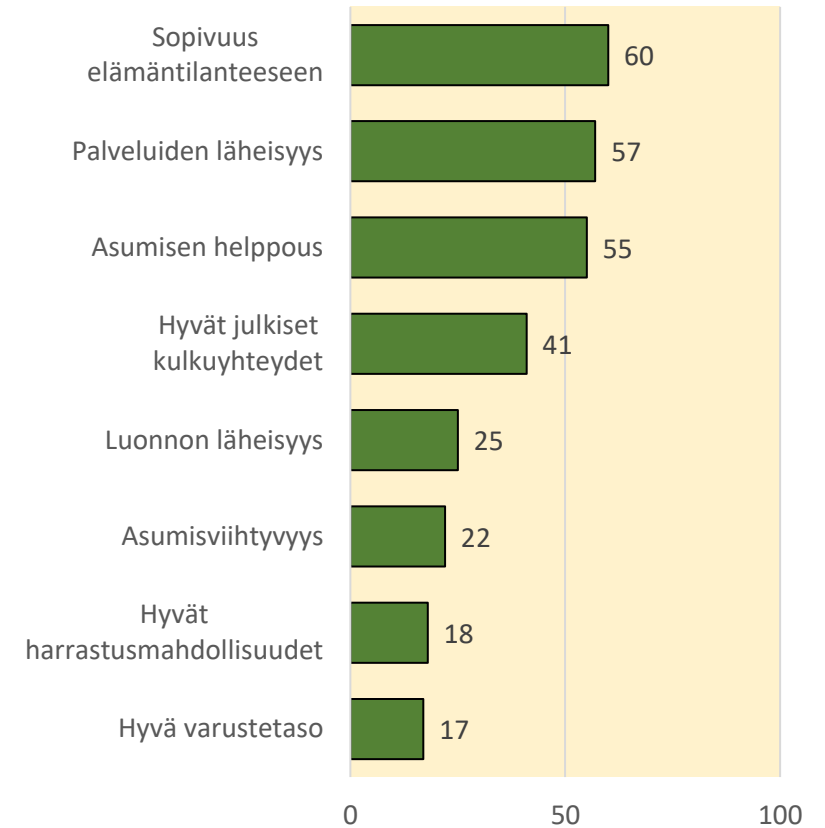
MIKSI PIENTALOISSA HALUTAAN ASUA?

- Suomi Asuu 2020 tutkimuksessa kysyttiin: ”Miksi haluaisitte asua juuri tässä asuntotyyppissä?”
- Omakotirakentamiselle ja -asumiselle on vankat perusteet.

MIKSI HALUTTAISIIN ASUA OMAKOTITALOSSA 2020 (%)

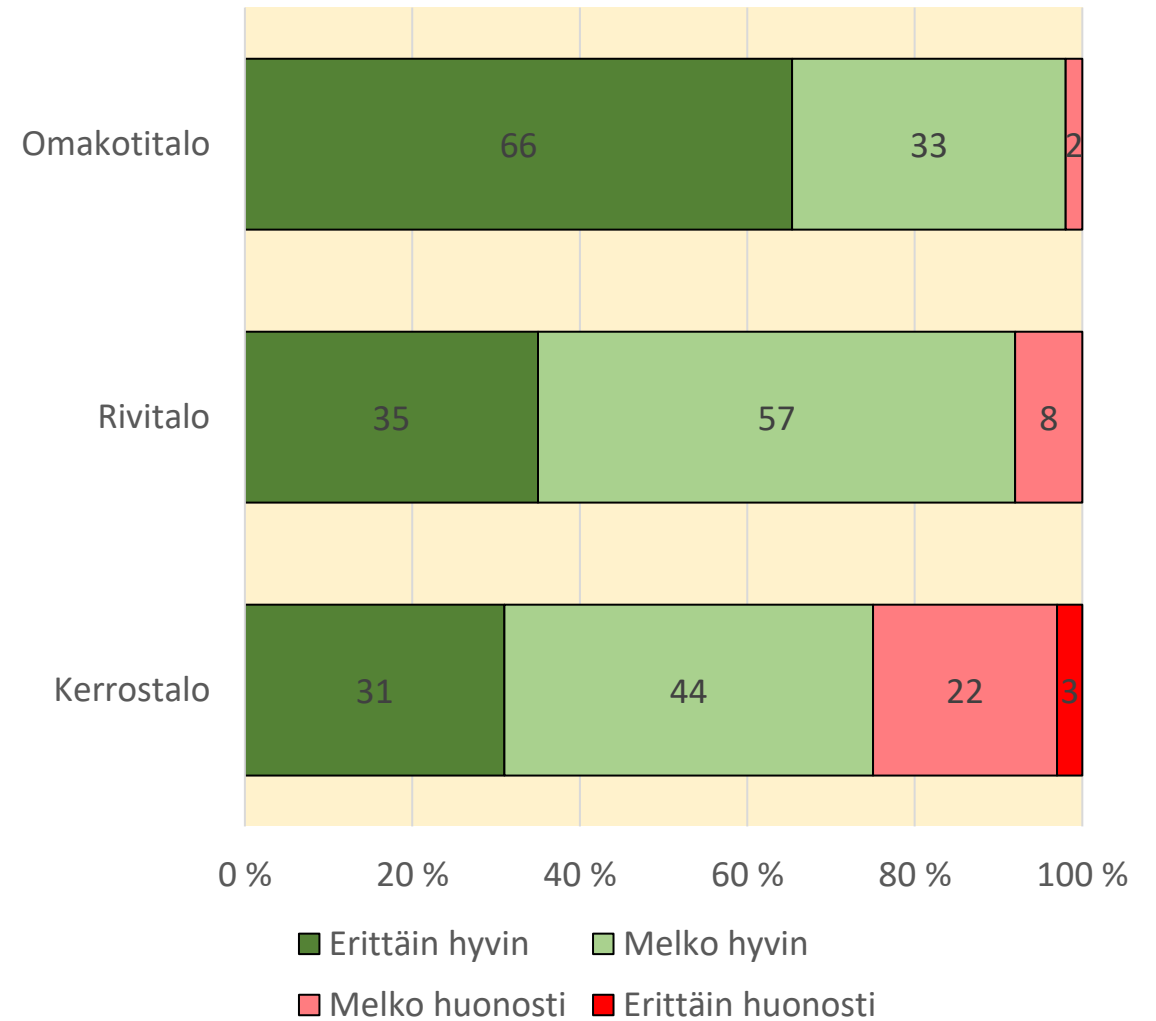
MIKSI HALUTTAISIIN ASUA KERROSTALOSSA 2020 (%)

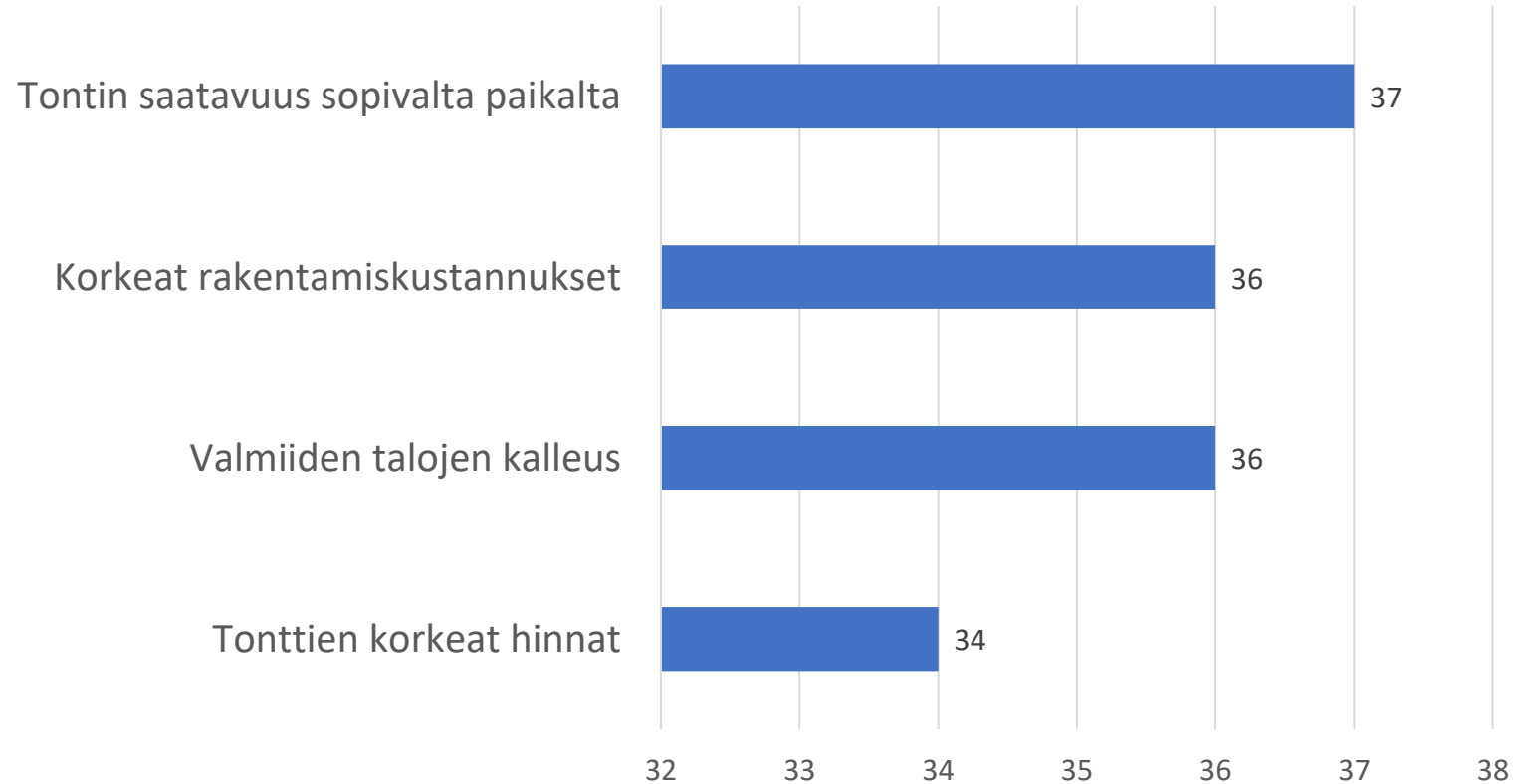
VIIHTYMINEN NYKYISESSÄ ASUNNOSSA

- Suomi Asuu 2021 -tutkimuksessa kysyttiin; ”Miten hyvin viihdytte nykyisessä asunnossanne?”
- Omakotitaloissa 66 %, rivitaloissa 35 %, kerrostaloissa 31 % asukkaista viihtyy erittäin hyvin. Erityisesti kerrostaloissa huonosti/erittäin huonosti viihtyvien osuus on kasvanut 9 %:sta 25 %:iin edelliseen tutkimukseen verrattuna.

VIIHTYMINEN ASUNNOSSA 2021

SUURIMMAT ESTEET TAI VAIKEUDET OMAKOTITALON HANKINNALLE (%)

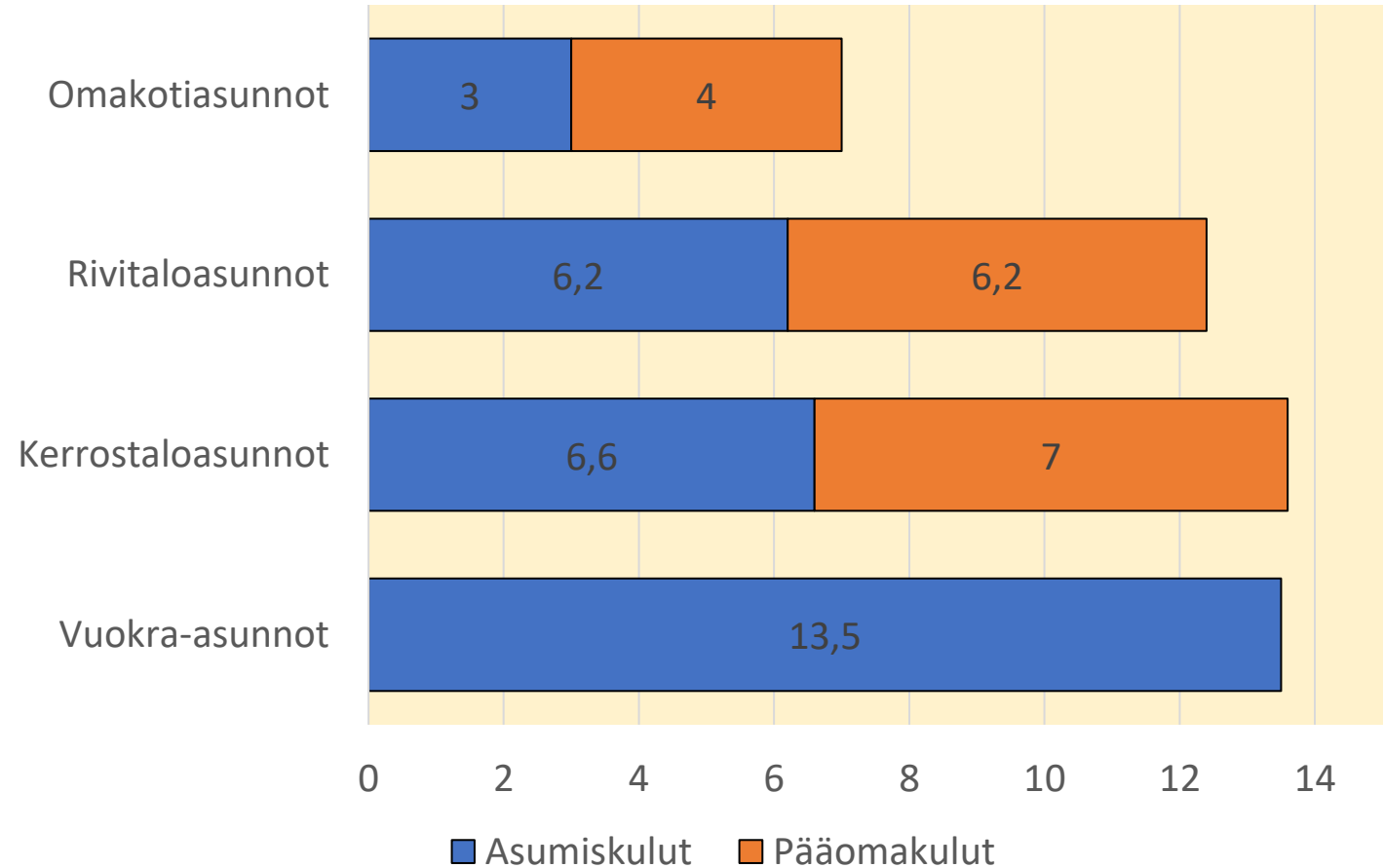
- **Suurimmat esteet uuden pientalon hankinnalle johtuvat pitkälti tonttien heikosta saatavuudesta sopivalta paikalta sekä osin myös tästä johtuvista korkeista talojen ja tonttien hinnoista sekä rakentamisen kalleudesta.**

Omakotiasukkailla on alhaisimmat asumisen kustannukset

- Suomi Asuu 2021 -tutkimuksessa kysyttiin; ”Paljonko ovat keskimääräiset asumiskulunne kuukaudessa (vuokrat, sähkö, muu energia, vesi, jäte, vakuutukset yms. kulut) ilman pääomakuluja? Entä pääomakulut? (lyhennykset ja korot).
- Vuokra-asuntojen asumiskulu on Tilastokeskuksen tilastoista.
- Omistusasunnoista omakotiasunnoissa huoneistoalaa on keskimäärin 152 m², rivitaloasunnoissa 87 m² ja kerrostaloasunnoissa 80 m².

ASUMISKULUT OMISTUS- ja VUOKRA-ASUNNOISSA, €/H-M2 2021

ARVIO ASUNNON MARKKINAHINNASTA

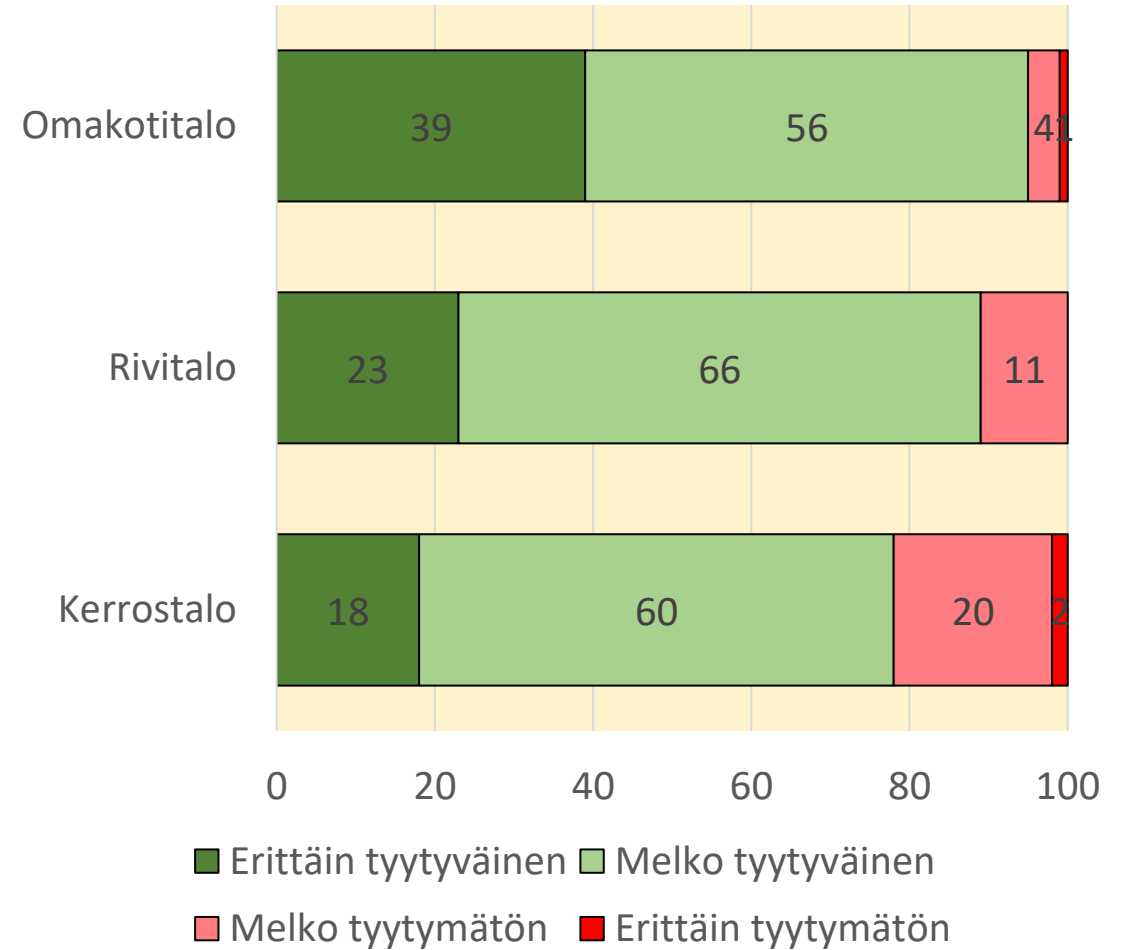
- Suomi Asuu 2021 ja 2019 -tutkimuksissa kysyttiin; ”Arvioikaa asuinhuoneistonne tai asuntonne markkina-arvo?”
- Asuntojen arvioidut markkinahinnat tuhansina euroina ovat asuntotyypistä riippumatta lähellä toisiaan. Neliöhinnat omakotitaloon verrattuna ovat rivitaloissa 1,4-kertaiset ja kerrostaloissa 1,5-kertaiset.

ASUNTOJEN MARKKINAHINTA (ASUKKAAN ARVIO)			
OMAKOTIASUNNOT (N = 389)	2019	2021	
KOKONAISHINTA 1 000 €	249	288	+16 %
EUROA/HUONEISTO-M2	1680	1910	+13,5
RIVITALOASUNNOT (N = 82)			
KOKONAISHINTA 1 000 €	187	222	+11 %
EUROA/HUONEISTO-M2	2150	2670	+24 %
KERROSTALOASUNNOT (N = 90)			
KOKONAISHINTA 1 000 €	196	235	+20 %
EUROA/HUONEISTO-M2	2650	2940	+11 %

TYTYVÄISYYS NYKYISEEN ASUNTOON

- Suomi Asuu 2021 -tutkimuksessa kysyttiin; ”Miten tyytyväinen olette asuntoon kokonaisuudessaan?”
- Omakotiasukkaista 95 % on tyytyväisiä asuntoonsa kokonaisuudessaan.

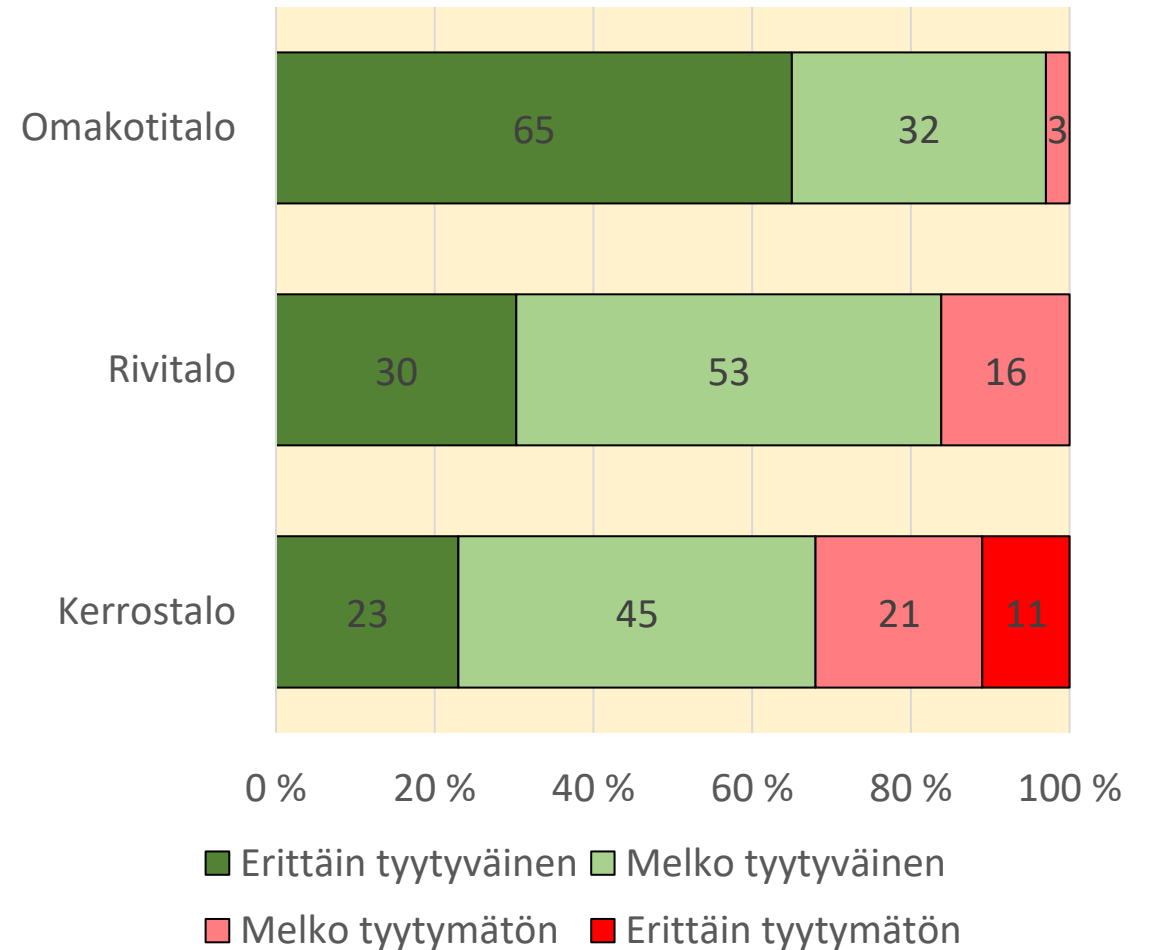
TYTYVÄISYYS ASUNTOON
KOKONAISUUDESSAAN 2021

TYTYVÄISYYS NYKYISEEN ASUNTOTYYPPIIN

- Suomi Asuu 2021 -tutkimuksessa kysyttiin; ”Miten tyytyväinen olette nykyiseen asuntotyyppiinne?”
- 97 % omakotiasukkaista on tyytyväinen asuntotyyppiinsä, 65 % erittäin tyytyväisiä.
- Kerrostaloasukkaista 32 % on tyytymättömiä asuntotyyppiinsä, omakotiasunnoista vain 3 %.

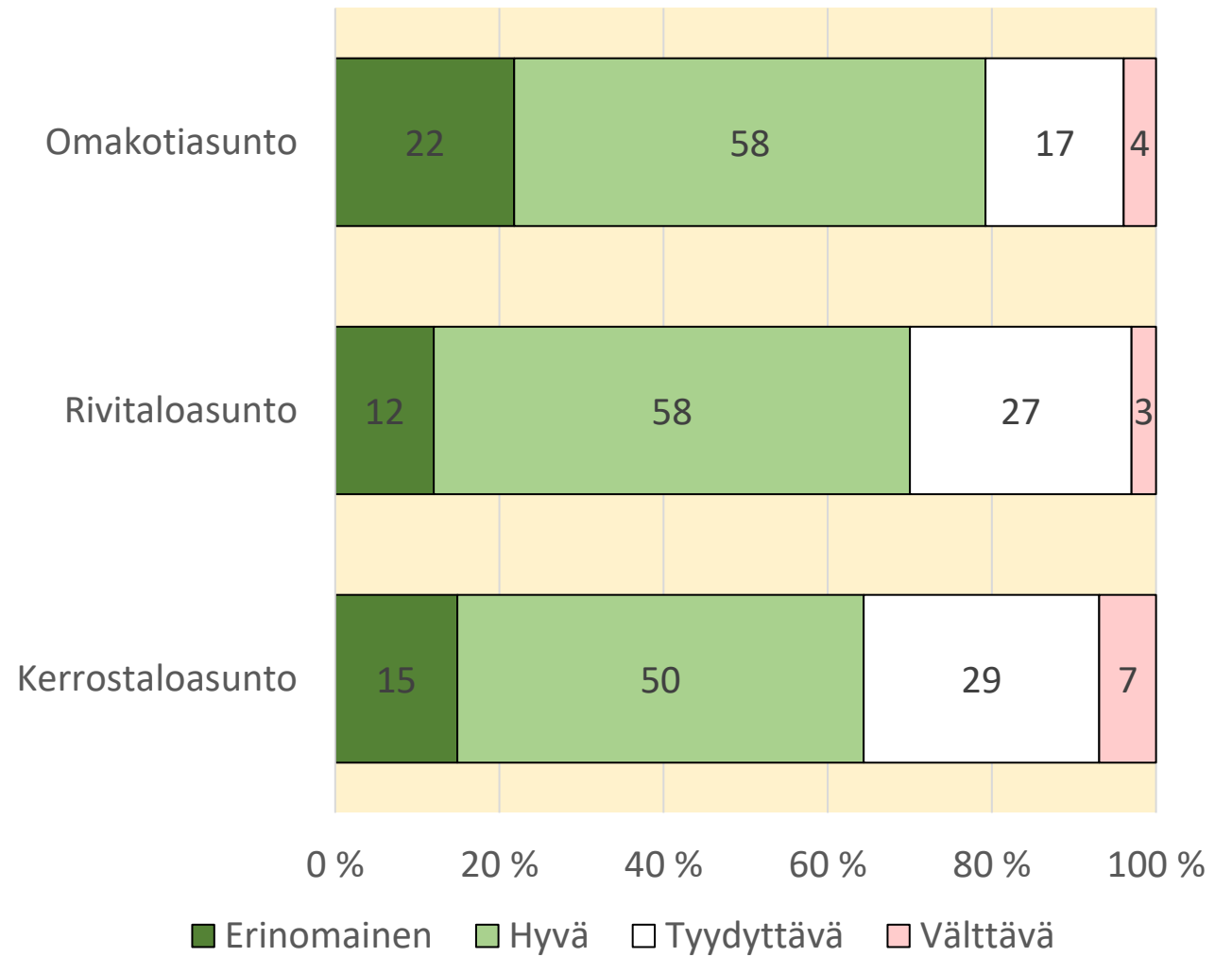
TYTYVÄISYYS NYKYISEEN ASUNTOTYYPPIIN 2021

ASUNNON KUNTO

- Suomi Asuu 2021 -tutkimuksessa kysyttiin; ”Millaisessa kunnossa asuntonne ovat asteikolla 1 – 5?” (1 = heikko, 5 = erinomainen).

VAKITUISEN ASUNNON KUNTO (%)

PIENRAKENTAMISELLA
MERKITTÄVÄT TALOUS- JA
TYÖLLISYYSVAIKUTUKSET
- 16 MRD.EUROA JA
163 000 TYÖPAIKKAA

- Omakotirakentamisen kokonaisarvo v. 2021 on tonttikauppoineen, piharakennuksineen, palvelurakennuksineen ja liikenteen rakennuksina noin 4 Mrd euroa ja työllisyysvaikutuksina 40 000 työpaikkaa.
- Lomarakentamiselle vastaavasti rakentamisen kokonaisarvo mökkeineen, saunoineen piharakentamisena on noin 1Mrd euroa ja 11 000 työpaikkaa.
- Kun pienrakentamisen uudisrakentamiseen, yht. noin 5 Mrd euroa ja 51 000 työpaikkaa, lisätään korjaustoiminta, kaikki kiinteistökaupat ja kiinteistön hoito, päästään kokonaisvaikutusarvioinnissa:
- TALOUSVAIKUTUKSET 16,1 MRD EUROA
- TYÖLLISYYSVAIKUTUKSET 163 500 TYÖLLISTÄ

OMAKOTIRAKENTAMISEN JA ASUMISEN TALOUS- JA TYÖLLISYYSVAIKUTUKSET				
12.8.2021	2021	2021	Kokonais- arvo 2021	Työllisyys kokonaisv vaikutukset.
	Määrä	Keski- kustannu	Milj euroa	
Uudisrakentaminen yhteensä			3317	37386
- Omakotiasunnot	8500	343000	2916	32858
- Piharakennukset	20000	7325	146	1651
-Palvelurakentaminen (päiväkoti, koulu)	8500	11128	95	1066
- Liikenne-, vesihuolto- ja energiaverkon rakentaminen	8500	18909	161	1811
Korjaustoiminta			3752	42281
Omakotiasuntojen korjaukset	447744	8379	3752	42281
Kiinteistökaupat			3686	17694
- Omakotitonttikaupat	5005	82236	412	1976
- Vanhojen omakotikiinteistöjen kaupat	16450	199064	3275	15718
Kiinteistön hoito				
- Kiinteistön huolto	1056000	1031	1089	18617
Verot ja maksut				
-Kiinteistövero	1056000	500	528	6125
Yhteensä			12372	122103

LOMARAKENTAMISEN JA -ASUMISEN TALOUS- JA TYÖLLISYYSVAIKUTUKSET				
12.8.2021	2021	2021	Kokonais- arvo 2021	Työllisyys kokonaisv aikutukset.
	Määrä	Keski- kustannu	Milj euroa	
Uudisrakentaminen yhteensä			951	10721
- Talvimökit	2800	175000	490	5522
- Kesämökit	1600	90600	145	1634
-Saunat	7200	27000	194	2191
- Piharakennukset	23000	5300	122	1374
Korjaustoiminta			813	9163
Loma-asuntojen korjaukset	150000	5420	813	9163
Kiinteistökaupat			766	3676
- Loma-kiinteistöjen kaupat	8925	85800	766	3676
Kiinteistön hoito				
- Kiinteistön huolto	710000	887	630	10769
Verot ja maksut				
-Verot ja maksut	710000	859	610	7075
Yhteensä			3770	41403

PIENRAKENTAMISEN
MERKITTÄVÄLLÄ
KASVATTAMISELLA KOKO
RAKENTAMISEN PUUN KÄYTTÖ
VOIDAAN 2-KERTAISTAA

- Perustuslain 2 Luku ,19§ edellyttää valtiovallalta omatoimisen asumisen järjestämistä.
- Tontin saaminen sopivalta paikalta isommissa kaupungeissa ja jopa ympäristö-kunnissa on ollut ylivoimaisesti suurin rakentamisen este. Tonttien korkeat hinnat ja valmiiden talojen kalleus tuodaan myös usein esille.
- Kahdeksan suurinta kaupunkia teki asuntoja v. 2000 13 000kpl ja 2020 noin 30 000 kpl. Samaan aikaan omakotituotanto laski näissä kaupungeissa 3500:sta noin 2500:aan.
- Kuitenkin pientaloja näiden kaupunkien asuntotuotannosta halutaan olevan yli puolet eli syntynyt on suuri omakotivaje.
- Omakoti- ja loma-asumisen rakentamisen korjaamisen ja ylläpidon arvo on ulkopuolisella/ammattilaisella teetettynä noin 16Mrdeu ja työllisyysvaikutuksiltaan 163 000 työpaikkaa.
- Pienrakentamisen puun käyttö, 2,15Miljm³= 2/3 koko puun käytöstä rakentamisessa.
- Puun käytön merkittävä lisääminen edellyttää pienrakentamisen kasvua, puun osuutta ei voi merkittävästi nostaa, koska se on jo 80-90%. Ainoastaan massiivi-puun lisääminen voi tässä jonkin verran auttaa.

Kiitos!

Jaakko Jussila, 0409005610, jaakko.jussila@rti.fi

Rakennustutkimus RTS Oy, www.suomirakentaa.fi